

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 153/2025-58

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 2. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 3. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 4. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 5. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 6. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 7. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 8. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 9. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 10. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/9/2017 takto

rozhodol:

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/9/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov v 1. až 8. rade na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. **Priznáva** sťažovateľom v 1. až 8. rade finančné zadosťučinenie každému po **2 000 eur**, ktoré im **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľom v 1. až 8. rade trovy konania **856,75 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavným sťažnostiam **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnými sťažnosťami doručenými ústavnému súdu 16. septembra 2024, 24. októbra 2024, 8. januára 2025, 13. januára 2025, 24. januára 2025, 29. januára 2025, 26. februára 2025 a 2. apríla 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov a priznal im primerané finančné zadostučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Uzneseniami ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 95/2024-5 z 20. novembra 2024, č. k. PLs. ÚS 6/2025-4 z 29. januára 2025, č. k. II. ÚS 56/2025-18 z 29. januára 2025, č. k. II. ÚS 41/2025-18 z 29. januára 2025, č. k. PLs. ÚS 16/2025-5 z 12. februára 2025, č. k. PLs. ÚS 14/2025-5 z 12. februára 2025 a č. k. PLs. ÚS 13/2025-5 z 12. februára 2025, č. k. PLs. ÚS 22/2025-5 z 12. marca 2025 boli ústavné sťažnosti spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2466/2024. Ústavný súd súčasne rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), že uznesenia o spojení vecí nadobúdajú právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom ich prijatia.

3. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 153/2025-45 z 26. marca 2025 prijal ústavné sťažnosti na ďalšie konanie v celom rozsahu.

4. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 166/2025-19 z 8. apríla 2025 bola ústavná sťažnosť sťažovateľa v 10. rade prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu a uznesením sp. zn. PLs. ÚS 30/2025 z 30. apríla 2025 boli veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 153/2025 a sp. zn. IV. ÚS 166/2025 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. II. ÚS 153/2025.

5. Z ústavných sťažností, ich príloh a vyžiadaného spisu mestského súdu sp. zn. B1-9C/9/2017 vyplýva, že na základe žaloby žalobcov proti žalovaným (vrátane sťažovateľov) začalo 8. februára 2017 na Okresnom súde Bratislava I napadnuté konanie o zriadenie vecného bremena. Okresný súd po výzve na opravu žaloby a po ustálení okruhu žalovaných (aktuálne 67 žalovaných) 17. januára 2018 zaslal žalobu na vyjadrenie žalovaným (čo bolo spojené s lustráciou a opakovaným doručovaním) a 23. apríla 2019 zaslal vyjadrenie žalovaných žalobcom na podanie repliky. Následne až 13. apríla 2022 oznámil stranám sporu, že bude konať so správcom bytového domu, a uznesením z 29. júna 2022 pripustil zmenu jedného žalobcu a zmeny na strane žalovaných

(vrátane vstupu do konania sťažovateľa v 9. rade). V auguste 2022 zaslal žalovaným repliku. Aktuálne konajúci zákonný sudca rozhodol 23. januára 2023 o zmene žaloby a zisťoval stav dedičských konaní a uzneseniami zo 6. februára 2023 a následne 4. januára 2024 (medzi ktorými čerpal zákonný sudca dovolenku a bol práceneschopný) rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi žalovaných. Termín prvého pojednávania nariadil na 23. máj 2024, ktorý bol zrušený pre práceneschopnosť zákonného sudcu a strany sporu boli predvolané na pojednávanie na 7. október 2024 s tým, že noví žalovaní majú bydlisko v zahraničí a bude potrebné realizovať preklady a následné doručovanie podľa Haagskeho dohovoru. Na pojednávaní konanom 7. októbra 2024 došlo k vyhláseniu meritórneho rozhodnutia, ktorým bola žaloba zamietnutá. Uznesením z 22. októbra 2024 priznal mestský súd odmenu prekladateľovi. Dňa 5. novembra 2024 mestský súd rozhodol o pokračovaní v konaní s osobami namiesto žalovanej v 63. rade. Žalobcovia podali 29. novembra 2024 proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie a po vykonaní nevyhnutných procesných úkonov spojených s predložením spisu odvolaciemu súdu bol tento 18. marca 2025 predložený Krajskému súdu v Bratislave, na ktorom je vedený pod sp. zn. 2Co/29/2025.

6. Nálezom č. k. I. ÚS 371/2024-39 z 24. júla 2024 právoplatným 15. augusta 2024 ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateliek (ďalších žalovaných) na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní, prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľkám primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

II.

Argumentácia sťažovateľov a vyjadrenie mestského súdu

7. Proti postupu mestského súdu v napadnutom konaní podali sťažovatelia ústavné sťažnosti, v ktorých namietajú, že ani mierna zložitost' vecí z dôvodu zmien na strane žalobcov a žalovaných nemôže ospravedlniť dĺžku napadnutého konania v trvaní viac ako siedmich rokov a siedmich mesiacov bez právoplatného rozhodnutia v merite vecí. Sťažovatelia vyčítajú mestskému súdu nesústreďený, nehospodárny a neefektívny postup a tiež nečinnosť, v dôsledku ktorých nie je napadnuté konanie do dňa podania ústavných sťažností právoplatne skončené ani len v merite vecí. Celkovú dĺžku napadnutého konania považujú za ústavne nekonformnú a v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Sťažovatelia poukazujú na význam vecí (právna neistota, ako aj dopad na ich finančnú situáciu), ako aj na skutočnosť, že žalovanými sú aj osoby vo vyššom veku.

8. Podpredseda mestského súdu po rekapitulácii chronológie procesných úkonov konštatoval nečinnosť v období od 23. júna 2017 do 16. januára 2018, od 11. júla 2019 do 12. apríla 2022 a od 21. júna 2023 do 3. januára 2024. K nečinnosti došlo z dôvodu nadmernej zaťaženia, fluktuácie zamestnancov vrátane sudcov a s tým súvisiacej potreby prerozdelenia spisov. Poukazuje aj na dlhodobú práceneschopnosť zákonného sudcu. Značné množstvo žalovaných (67) si vyžaduje opakované rozhodovanie o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami zomrelých žalovaných, čo má negatívny vplyv na celkovú dĺžku konania. K ústavným sťažnostiam sa vyjadril aj zákonný sudca, ktorý po chronologickom opísaní vykonaných procesných úkonov od pridelenia

mu veci 16. januára 2023 uviedol, že si nie je vedomý, že by vo veci pochybil alebo subjektívne zaviniť akékoľvek zbytočné prietahy v danej veci. Doplnil, že počas konania žiadna strana neoznámila súdu, že sú dôvody na to, aby sa vo veci konalo s osobitnou alebo výnimočnou rýchlosťou konania.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavných sťažností

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože s ohľadom na predmet konania a po oboznámení sa s ústavnými sťažnosťami a so stanoviskom mestského súdu, ako aj s predloženým súdnym spisom dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

10. Podstatou ústavných sťažností je namiatané porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom mestského súdu v neprimerane dlho trvajúcim napadnutom konaní.

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. IV. ÚS 302/2020, III. ÚS 233/2022, II. ÚS 439/2023).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavné sťažnosti sťažovateľov.

13. Konania, ktorých predmetom je zriadenie vecného bremena, tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto ústavný súd napadnuté konanie nepovažuje za právne zložité. Predložený spis mestského súdu odôvodňuje prijatie čiastkového záveru o tom, že napadnuté konanie je zložitejšie z hľadiska procesného, keď v konaní na strane žalovaných vystupuje v súčasnosti 67 subjektov, čo zakladá potrebu mestského súdu priebežne sa vysporiadavať s právnym nástupníctvom pri ich úmrtí. Zároveň však ústavný súd uvádza, že žiadna právna ani skutková zložitost' veci nemôže ospravedlniť nečinnosť mestského (resp. okresného) súdu, predznamenáva však, že uvedené skutočnosti zohľadnil pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadost'učinenia. Z hľadiska judikatúry ústavného súdu, resp. ESLP v prejednávanej veci nejde o konanie, pri ktorom je daná zvýšená požiadavka na jeho rýchlosť.

14. Predložený spis neindikuje, že by sťažovatelia svojím správaním prispeli k dĺžke napadnutého konania. Zároveň im však možno vytknúť, že napriek tomu, že ústavnými sťažnosťami namietajú aj nečinnosť mestského súdu, nevyužili právny prostriedok, a to sťažnosť na postup súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý mal potenciál odstrániť zbytočné prietahy v konaní dohľadom predsedu súdu nad plynulosťou konania. Absencia podania uvedenej sťažnosti predsedovi súdu nie je síce považovaná za prekážku prerokovania sťažnosti doručenej ústavnému súdu vo veci namietaných zbytočných prietahov postihujúcich napadnuté konanie, a teda sama osebe nie je dôvodom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti, no túto skutočnosť je možné zohľadniť pri úvahe o výške finančného zadost'učinenia (III. ÚS 382/08, III. ÚS 254/09, III. ÚS 494/2021, I. ÚS 521/2023). Uvedenú skutočnosť ústavný súd pri priznávaní finančného zadost'učinenia aj zohľadnil.

15. Pred samotným posúdením sťažovateľmi namietaného postupu mestského súdu považuje ústavný súd za dôležité vysporiadať sa so skutočnosťou, že v prípade sťažovateľov v 9. a 10. rade došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho subjektu konania na strane žalovaných, a to na základe singulárnej sukcesie (z dôvodu uzavretia kúpnej a darovacej zmluvy z 3. 7. 2019 a darovacej zmluvy z 22. 4. 2021). Predmetnou zmluvou teda došlo k singulárnej hmotnoprávnej sukcesii, nie však automaticky k sukcesii procesnej. Zmena strany sporu na strane žalovaného nastala až na základe uznesenia okresného súdu č. k. 9C/9/2017-218 z 29. júna 2022, ktorým mestský súd rozhodol o ich vstupe do konania. Sťažovateľ, ktorý vstupom do konania prijal vtedy aktuálny stav konania [§ 80 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], môže pri singulárnej sukcesii uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prietahov pre štádium konania, ktoré predchádzalo tejto zmene, len pri zohľadnení naostatok označeného ustanovenia (iná je situácia pri univerzálnej sukcesii; IV. ÚS 238/2023).

16. Ústavný súd akcentuje, že podľa judikatúry ústavného súdu v prípade procesného nástupníctva na základe singulárnej sukcesie ústavný súd skúma možné porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru iba v období, počas ktorého bol(a) sťažovateľ(ka) účastníkom posudzovaného konania (stranou sporu), pričom však prihliada na deň začatia konania na príslušnom súde, ako aj na dobu, ktorá uplynula od okamihu, keď sa sťažovateľ(ka) stal(a) účastníkom posudzovaného konania či stranou sporu (III. ÚS 209/03, III. ÚS 229/04, I. ÚS 278/06, IV. ÚS 288/2010, I. ÚS 163/2011, II. ÚS 46/2012, III. ÚS 161/2013, I. ÚS 50/2014, II. ÚS 256/2022, II. ÚS 123/2023, IV. ÚS 453/2023, III. ÚS 547/2023).

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nemá pochybnosť o tom, že sťažovatelia v 9. a 10. rade môžu relevantne namietat' porušenie svojich označených práv len pre štádium konania, ktoré nasledovalo po rozhodnutí okresného súdu o ich vstupe do napadnutého konania, t. j. po 23. júli 2022 (právoplatnosť uznesenia okresného súdu č. k. 9C/9/2017-218 z 29. júna 2022 vyznačená nie je, avšak ústavný súd z elektronických doručeník na č. 1. 221 predloženého súdneho spisu zistil, že stranám sporu bolo predmetné uznesenie doručené 7. júla 2022 a nebolo napadnuté sťažnosťou, pozn.).

18. Napokon ústavný súd hodnotil aj samotný postup mestského (resp. okresného) súdu v napadnutom konaní ako tretie kritérium. Celkovú dĺžku napadnutého konania v trvaní viac ako sedem rokov a sedem mesiacov najzásadnejším spôsobom ovplyvnili obdobia absolútnej nečinnosti

okresného (a sčasti aj mestského) súdu trvajúce od 21. júna 2017, keď vyzval žalobcov na opravu žaloby, do 10. marca 2018, keď doručil žalobu spolu s výzvou na vyjadrenie k nej žalovaným, od 10. júla 2019, keď bola súdu doručená replika žalobcov, do 13. apríla 2022, keď súd oznámil stranám sporu, že v prejednávanej veci bude konať so správcom bytového domu, spoločnosťou ■■■■■ s.r.o., a od 20. júna 2023 (keď bol súdu oznámený stav dedičských konaní po dvoch zomrelých žalovaných) do 4. januára 2024, keď vydal uznesenie, ktorým rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi po zomrelých žalovaných v 35. a 46. rade, a od tohto dátumu do 10. júla 2024, keď súd poveril prekladateľa preložením listín do nemeckého jazyka, pričom v medziobdobí síce súd nariadil pojednávanie na 23. máj 2024, ktoré však bolo následne zrušené z dôvodu výskytu prekážky výkonu funkcie sudcu. Vzhľadom na vymedzené obdobia tak nečinnosť súdu v súhrne predstavuje obdobie viac ako štyroch rokov. Zároveň možno odkázať aj na neefektívny postup súdu v súvislosti s doručovaním žaloby žalovaným, ktorý trval od 7. januára 2018 do 23. apríla 2019, keď boli vyjadrenia žalovaných zaslané žalobcom. O neefektívnom postupe v napadnutom konaní bezpochyby svedčí aj fakt, že mestský súd uskutočnil v konaní prvé pojednávanie (na ktorom napokon došlo aj k vyhláseniu meritórneho rozhodnutia, pozn.) 7. októbra 2024, t. j. po siedmich rokoch a ôsmich mesiacoch od jeho začatia.

19. Ústavný súd stabilne pripomína, že personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako i optimalizácia súdnictva nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov a ústavnej sťažnosti zároveň nie je pomenovanie príčin prietahov v konaní alebo dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto prietahom v konaní došlo, a odstrániť právny stav neistoty sťažovateľa (porov. I. ÚS 342/2023).

20. Ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy spočívajúce v nečinnosti, ako aj v neefektívnom postupe mestského (predtým okresného) súdu, ktorými došlo k porušeniu označených práv sťažovateľov v 1. až 8. rade podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

21. Uvedený záver však neplatí vo vzťahu k sťažovateľom v 9. a 10. rade, ktorí vstúpili do napadnutého konania 23. júla 2022 (pozri bod 17 tohto nálezu) až na základe uznesenia okresného súdu č. k. 9C/9/2017-218 z 29. júna 2022. Sťažovatelia sa podanými ústavnými sťažnosťami domáhajú ochrany svojich označených práv v čase, keď bolo už vo veci meritórne, hoci neprávoplatne, rozhodnuté. Do času podania ústavnej sťažnosti bol sťažovateľ v 9. rade stranou sporu po dobu približne dvoch rokov a ôsmich mesiacov a sťažovateľ v 10. rade dvoch rokov a deviatich mesiacov a aj keď sa vo vymedzenom období v napadnutom konaní vyskytli obdobia nečinnosti (pozri body 8 a 18 tohto nálezu), zohľadňujúc doterajšiu dĺžku napadnutého konania vo vzťahu k sťažovateľom v 9. a 10. rade a tiež skutočnosť, že sťažovatelia podali ústavné sťažnosti v čase, keď už bolo súdom prvej inštancie v merite veci rozhodnuté, podľa ústavného súdu tieto obdobia nečinnosti nedosahujú takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov v 9. a 10. rade. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavným sťažnostiam sťažovateľov v 9. a 10. rade nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

22. Keďže nálezom č. k. I. ÚS 371/2024-39 z 24. júla 2024 ústavný súd už prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, návrhu sťažovateľov na vyslovenie totožného príkazu nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

23. Nebol dôvod ústavným sťažnostiam vyhovieť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Intenzita zistených prietáhov nevedie k stavu, ktorý by bolo možné posúdiť ako celkové odmietnutie prístupu k spravodlivosti.

24. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (čl. 11 ods. 1 listiny) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 182/06, III. ÚS 693/2021, III. ÚS 657/2021) zostáva priestor na to, aby sa mestský súd sám vyrovnal s ochranou uplatnených práv hmotného charakteru, a preto ústavný súd sťažnostiam v tejto časti nevyhovel, uprednostňujúc právomoc mestského súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv sporových strán pred ich ochranou v konaní pred ústavným súdom (porov. III. ÚS 701/2022, III. ÚS 305/2023; bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

25. Sťažovatelia v 1. až 9. rade sa v ústavných sťažnostiach domáhajú, aby ústavný súd priznal každému z nich primerané finančné zadost'učinenie 25 000 eur. Po doplnení ústavnej sťažnosti sťažovateľky v 1. rade táto žiada o priznanie finančného zadost'učinenia 25 500 eur. Sťažovateľ v 10. rade žiada priznať finančné zadost'učinenie vo výške 34 000 eur.

26. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za potrebné priznať sťažovateľom finančné zadost'učinenie, majúc pritom na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

27. Napriek absencii riadneho odôvodnenia návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia ústavný súd vzhľadom na okolnosti tejto veci považoval za potrebné priznať sťažovateľom v 1. až 8. rade finančné zadost'učinenie, pričom pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy všetky okolnosti danej veci, predovšetkým obdobia nečinnosti mestského súdu, celkovú dĺžku konania, fakt, že do dňa podania ústavných sťažností prebiehalo iba na jedinom stupni sústavy súdov, ako aj aktuálny procesný stav veci. Zohľadnil aj čiastočnú procesnú zložitost' veci a tiež postoj a správanie sťažovateľov v súdnom konaní. Po zohľadnení týchto okolností, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval ústavný súd priznanie sumy 2 000 eur každému zo sťažovateľov v 1. až 8. rade za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu). Prihliadol na fakt, že deklarácia porušenia základných práv, ako aj náhrada

trov konania implicitne zahrňujú aj satisfakčný prvok. Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia ústavný súd nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

28. Ústavný súd priznal sťažovateľom v 1. až 8. rade (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 856,75 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

29. Ústavný súd priznal náhradu za dva právne úkony, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania, podanie ústavnej sťažnosti v roku 2024. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2024 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 343,25 eur. Takto stanovená odmena spolu s reálnym paušálom dvakrát po 13,73 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 713,96 eur za dva úkony uskutočnené v roku 2024. Podanie ústavných sťažností zo strany sťažovateľov bolo spojené so zhodnou argumentáciou. Právna služba poskytnutá jednotlivým sťažovateľom nevyžadovala osobitný prístup. Keďže niet rozdielu v tom, či bola právna služba poskytnutá jednému alebo viacerým sťažovateľom, nebol dôvod zvýšiť základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa § 13 ods. 2 vyhlášky. Osobitne to platí v konaní o ústavnej sťažnosti, ktorej nebolo v celom rozsahu vyhovené. V tejto súvislosti dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah ods. 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021, I. ÚS 675/2023, I. ÚS 315/2024).

30. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľov je platiteľom tejto nepriamej dane. Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právneho zástupcovi sťažovateľov vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných do 31. decembra 2024 použil ústavný súd sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 20 %. Výsledná suma náhrady trov právneho zastúpenia predstavuje sumu 856,75 eur.

31. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov v 1. až 8. rade (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu